

Avri
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 290
4190 CG Geldermalsen

UW KENMERK	UIT-26-06014, UIT-26-06013	CONTACTPERSOON	I. Burger
UW BRIEF VAN	8 april 2025	TELEFOONNUMMER	0345--477700
ONS KENMERK	GZDGCB2540925/2541678	TEAM	Ruimtelijke Ontwikkeling
VERZENDDATUM	15 juni 2025		

ONDERWERP Zienswijze concept jaarstukken 2025 en conceptbegroting 2027 Avri

Geachte bestuur,

In goede orde ontvingen wij uw concept jaarstukken 2025 en conceptbegroting 2027. Wij hebben kennisgenomen van deze documenten en die behandeld in onze raadsvergadering van 11 juni 2026. In deze zienswijze gaan wij eerst in op de concept jaarstukken en daarna op de conceptbegroting.

Jaarstukken 2025

We geven een positieve zienswijze op de conceptjaarstukken 2025 van de Avri. In 2025 heeft Avri verdere stappen gezet in de uitvoering van het Strategisch Koersplan met een duidelijke focus op circulariteit en efficiënt beheer. De hoeveelheid restafval per inwoner daalde licht naar 72 kg en bleef daarmee onder de regionale doelstelling, terwijl het scheidingspercentage stabiel bleef op 83%. Financieel gezien behaalde het programma Afval een positief resultaat door lagere kosten en hogere opbrengsten uit grondstoffen.

In 2025 heeft de Avri maatregelen genomen om de kwaliteit van grondstoffen te verbeteren zoals in de invoering van het gebruik van de afvalpas bij textielcontainers. We vragen de Avri om aandacht te blijven houden voor inzet op gedragsverandering bij inwoners en verbetering van de kwaliteit van grondstoffen.

Begroting 2027

Samenwerking met raad

Met de start van deze bestuursperiode is een deel van de leden van de gemeenteraad nieuw gestart. Regionale samenwerking blijft voor ons van groot belang; alleen in een sterke regio kunnen we maatschappelijke opgaven effectief aanpakken en onze ambities voor inwoners en ondernemers waarmaken.

De recente verkiezingen hebben in veel raden nieuwe leden gebracht voor wie het werken met gemeenschappelijke regelingen nieuw is. Dat vraagt extra aandacht voor heldere uitleg en een zorgvuldige informatieopbouw. Wij waarderen het dat veel GR'en hier al actief in ondersteunen via introducties en toelichtingen.

Wij benutten graag de ruimte die is gelaten voor nieuwe keuzes en gaan hierover graag met u in gesprek. Daarbij is het voor ons belangrijk om tijdig inzicht te krijgen in komende thema's, opgaven en besluitmomenten, zodat wij onze kaderstellende rol goed kunnen vervullen.

Bij grote of complexe onderwerpen vragen wij om waar mogelijk een trapsgewijze aanpak, met eerst een beeldvormende fase en later besluitvorming. Dit helpt alle raadsleden om onderwerpen zorgvuldig te begrijpen en te wegen.

Wij zien uit naar een constructieve voortzetting van de samenwerking en waarderen het meedenken over verdere versterking van informatievoorziening en betrokkenheid van de raden.

Taakstelling

De financiële situatie van gemeenten staat onder druk en vormt een aanzienlijke uitdaging. Het zogenoemde ravijnjaar 2028 komt in zicht, waarin gemeenten door een forse daling van rijksmiddelen structureel minder financiële ruimte krijgen. Ook is een volledige compensatie voor loon- en prijsstijgingen niet gegarandeerd.

Om deze ontwikkelingen het hoofd te bieden hebben gemeenten reeds ingrijpende ombuigingen doorgevoerd en zullen zij ook in 2027 verdere maatregelen moeten treffen. Gezamenlijk hebben we daarom ook gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen. Afgelopen jaar heeft u hier invulling aangegeven op basis van het kader dat de gemeenten u hebben meegegeven. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028. Dit kader blijft dus van kracht voor het begrotingsjaar 2027 óók als het gaat om de hoogte van de afvalstoffenheffing voor inwoners. Dit hebben wij u meegegeven in onze zienswijze op uw kaderbrief 2027.

U heeft uw ombuigingen om te komen tot een lagere afvalstoffenheffing verwerkt in de begroting 2027. Wij constateren dat de ombuigingsvoorstellen tot nu toe leiden tot 1 euro lagere afvalstoffenheffing in de begroting 2027. Hiermee komt de Avri deels tegemoet aan de taakstelling voor de begroting 2027. De Avri komt nog met een nadere uitwerking van een aantal ombuigingsvoorstellen. Wij willen u erop wijzen dat wij nog steeds kritisch staan ten opzichte van de ombuigingsvoorstellen 'kwijschelding' en 'invoeren toegangstarief milieustraat' en wij verzoeken u om hierover vooraf af te stemmen met onze gemeente.

Wij realiseren ons dat bovengenoemde financiële taakstelling complex is en vragen daarom blijvende aandacht voor het structureel beheersen van de kosten. Daarbij vinden wij het van belang dat keuzes realistisch en duurzaam zijn en niet leiden tot ongewenste verschuivingen van kosten of risico's naar de toekomst.

Indexering

Op 10 maart 2026 heeft het college u een brief gestuurd naar aanleiding van de motie *Uitgaven gemeenschappelijke regelingen niet meer laten stijgen dan de inkomsten uit het Gemeentefonds*. In deze brief staat dat de bijdrage aan uw regeling in 2027 maximaal met 2,53% zou mogen stijgen, gelijk aan de verwachte groei van de Algemene Uitkering.

Wij constateren dat de toegepaste indexering in de conceptbegroting hoger is dan de ontwikkeling van de gemeentelijke inkomsten uit het Gemeentefonds voor 2027. Dit komt mede door de nieuwe financieringssysteem voor gemeenten, waarin loon- en prijsontwikkelingen niet meer automatisch meestijgen met de rijksuitgaven.

Wij begrijpen dat u vanwege het hoge aandeel personeelskosten en reeds lopende taakstellingen beperkte ruimte heeft om deze indexatie neerwaarts bij te stellen. Lagere indexatie betekent voor de GR – en dus ook voor ons – feitelijk het maken van keuzes in taken en serviceniveau. De kosten voor de inzameling en verwerking van afval worden weliswaar volledig gedekt door de afvalstoffenheffing. Toch vragen wij ook aan de Avri om er naar te streven om de verhoging van de kosten voor onze inwoners zo beperkt mogelijk te houden.

Wij respecteren de ambtelijk afgesproken indexeringsmethodiek voor 2027. Tegelijkertijd vragen wij om in 2026 samen een traject te starten voor het ontwikkelen van een toekomstbestendige indexeringssystematiek voor 2028 en verder. Hierin willen wij gezamenlijk:

- de relatie tussen indexering, taakinhoud en serviceniveau bespreken;
- rekening houden met verschillen tussen GR'en;
- werken aan voorspelbaarheid voor zowel gemeenten als GR'en;
- afstemmen hoe wordt omgegaan met jaren waarin loon- en prijsontwikkeling hoger uitvalt dan de macro-economische ramingen.

Ontwikkeling afvalstoffenheffing en kostenbeïnvloeding

Er is begrip voor de ontwikkeling van niet-beïnvloedbare kosten, zoals rijksbelastingen, CO₂-heffingen en andere landelijke maatregelen die direct doorwerken in de afvalstoffenheffing. Deze externe kostenstijgingen zijn niet lokaal te sturen en vragen om een realistische verwerking in de begroting.

Tegelijkertijd vinden we het van belang dat Avri blijft inzetten op maatregelen om de effecten hiervan zoveel mogelijk te beperken vanwege de betaalbaarheid van de afvalstoffenheffing voor onze inwoners. Daarbij kan worden gekeken naar verdere verduurzaming van het wagenpark en logistieke processen, zodat kosten en emissies waar mogelijk worden teruggebracht en minder afhankelijkheid ontstaat van stijgende belastingdruk, zoals de kilometerheffing.

Wij benadrukken dat in de verdere besluitvorming over de afvalstoffenheffing helder onderscheid wordt gemaakt tussen beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare kosten,

zodat transparant blijft welke ontwikkelingen het gevolg zijn van beleid en welke voortkomen uit externe factoren.

Financiële weerbaarheid en actuele risico's

Er wordt geconstateerd dat Avri inzet op een groei van het weerstandsvermogen en het belang van een robuuste financiële buffer wordt onderschreven. Tegelijkertijd is het van belang dat er een goede balans blijft tussen het opbouwen van reserves en het beperken van de lasten voor inwoners. Uitgangspunt daarbij is dat het weerstandsvermogen toereikend moet zijn om risico's op te vangen, maar dat het niet wenselijk is om hogere reserves aan te houden dan noodzakelijk.

Voorgesteld wordt om na de overdracht van de stortplaats de verdere groei van het weerstandsvermogen te agenderen in het Algemeen Bestuur.

Naast bekende risico's zoals stijgende verwerkingskosten en schommelende grondstofprijzen, verdienen ook mondiale ontwikkelingen nadrukkelijk aandacht. Geopolitieke spanningen, zoals de oorlog in Oekraïne en de instabiliteit in het Midden-Oosten, hebben invloed op grondstoffenmarkten, energieprijzen en transportkosten, en daarmee op de financiële positie van Avri. Het is wenselijk dat deze risico's expliciet worden meegenomen in het risicomanagement en waar mogelijk worden vertaald naar scenario's, zodat de financiële impact beter inzichtelijk wordt gemaakt.

Financiële effecten van strategische ontwikkelingen

In een periode van toenemende financiële druk op de afvalstoffenheffing achten wij het van belang terughoudend om te gaan met nieuwe of omvangrijke investeringen en deze alleen te doen wanneer zij aantoonbaar noodzakelijk zijn of op termijn bijdragen aan het beperken van structurele lasten.

Investeringen in innovatie, samenwerking of efficiencymaatregelen kunnen daarbij onderdeel van de oplossing zijn, mits zij leiden tot een duurzame verbetering van de financiële positie. Wij vragen u daarom om bij toekomstige voorstellen steeds inzichtelijk te maken op welke wijze maatregelen bijdragen aan kostenbeheersing, een efficiëntere uitvoering en het beperken van de lasten voor inwoners.

Dit geldt ook voor strategische projecten en beleidsontwikkelingen die bijdragen aan de uitvoering van de doelstellingen uit het Koersplan, zoals de ontwikkeling van het Circulair Ambachtscentrum (CA) Medel, het Grondstoffenplan en de inrichting van het toezicht op de Afvalstoffenverordening (ASV). Hoewel de voorliggende begroting een actueel en zorgvuldig beeld geeft van de verwachte lasten, geldt dat voor genoemde trajecten nog geen volledige financiële en inhoudelijke uitwerking beschikbaar is. We vinden het noodzakelijk dat Avri vroegtijdig inzichtelijk maakt wanneer er sprake is van substantiële financiële consequenties die naar verwachting zullen doorwerken in de afvalstoffenheffing. Ook wijzen wij de Avri op het belang hierbij van transparante, tijdige en volledige informatieverstrekking opdat de raden bij besluitvorming een zorgvuldige en integrale afweging kunnen maken.

We vinden transparantie belangrijk en het voorkomt dat onverwachte kostenstijgingen op een later moment leiden tot forse bijsturingen.

Slot

Wij vernemen graag uw reactie op de punten uit deze zienswijze. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
De griffier,

De voorzitter,

D. van der Harst

M.A. Mulder